

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8Csp/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118351444
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:6118351444.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova č. 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s. r. o., Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673 proti žalovanej K. O., G.. XX.X.XXXX, Z. G. C. X, XXX XX Z. G. C. o zaplatenie 363,73 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 271,73 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 271,73 € od 4.6.2017 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, v rozsahu 49,42 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa na základe skutočností uvedených v žalobe, doručenej súdu dňa 14.2.2019, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 363,73 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 4.6.2017 do zaplatenia, a to titulom neuhradených služieb poskytnutých žalovanej 62,93 €, neuhradených splátok telekomunikačného zariadenia 208,80 € a zmluvnej pokuty 92 €. Uplatnil i náhradu trov konania.

2. Žalovaná, ktorej bola žaloba doručená dňa 23.10.2019, sa k žalobe nevyjadrila, v spore zostala nečinná.

3. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

4. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a s poukazom na hodnotu predmetu sporu súd vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania. Upovedomenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu, ako aj na webovej stránke dňa 11.12.2019 a zvesené dňa 14.1.2020.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, najmä; zmluvou o poskytovaní verejných služieb čl. 5, dodatkom k zmluve čl. 14, kúpnu zmluvou a dohodou o splátkach čl. 7, Dohodou

o splátkach čl. 9, faktúrami čl. 12, 21, pokusom o pokonávku čl. 11 a výzvou na úhradu dlhu pred podaním žaloby čl. 20. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci a vyvodil z neho nasledovné právne závery.

6. Predmetom sporu je zaplatenie sumy 363,73 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto dlžnej sumy od 4.6.2017 do zaplatenia. Táto suma zahŕňa nárok na zaplatenie poskytnutých služieb vo výške 62,93 €, na zaplatenie splátok kúpnej ceny za dva mobilné telefóny vo výške 160,80 € a 48 € a zmluvnej pokuty vo výške 92 €. V rámci skutkového stavu mal súd zistené, že žalobca na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. Q. zo dňa 9.12.2016 vypožičal žalovanej SIM kartu s účastníckym telefónnym číslom, ktorým jej umožnil využívať telekomunikačné služby ním poskytované v podobe účastníckeho programu Max 30 eur spolu s ďalšími službami (CLIP, bonusová služba zdieľanie dát, prístup k internetu a pod.). K zmluve strany uzavreli i dodatok, ktorý podľa jej obsahu tvorí jej neoddeliteľnú súčasť. V rámci neho bola uzavretá dohoda o predaji zariadenia - mobilného telefónu Huawei P9 Lite gold za kúpnu cenu 188 €, ktorú sa žalovaná v zmysle dohody o splátkach z rovnakého dňa zaviazala uhradiť nasledovne: prvú časť ceny 27,10 € bezodkladne po uzavretí zmluvy a zvyšnú časť kúpnej ceny v 24 splátkach po 6,70 € (160,80 €). V uvedenom dodatku bola upravená aj zmluvná pokuta 92 €, ktorá mala predstavovať rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou predmetu predaja a cenou kúpnu. Mala sa postupne znižovať. Nárok na ňu mal žalobcovi vzniknúť okamihom porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej zotrvať so žalobcom v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti 24 mesiacov napr. tým, že žalovaná zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu viazanosti (24 mesiacov), po celú túto dobu bude služby žalobcu využívať, nedoručí žalobcovi výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy pred uplynutím tejto doby, nepožiadá o vypojenie z prevádzky, nedopustí sa konania alebo nedá svojim konaním podnet na odstúpenie žalobcu od zmluvy alebo na výpoveď zmluvy zo strany žalobcu, bude včas a riadne uhrádzať cenu služieb a pod. Dňa 18.12.2016 strany uzavreli aj kúpnu zmluvu a dohodu o splátkach, na základe ktorej žalobca predal žalovanej ďalšie mobilné zariadenie Huawei Color Band A1 Blue za kúpnu cenu 49 €, ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť tak, že prvú časť vo výške 1 € zaplatí bezodkladne po uzavretí zmluvy a zvyšnú časť 48 € v 24 splátkach po 2 €.

7. Za poskytnuté služby vystavil žalobca žalovanej okrem iných aj faktúry: č. 2369955777, splatnú dňa 6.1.2017, znejúcu na sumu 41,62 € a č. 2374340487, splatnú dňa 5.2.2017, znejúcu na sumu 31,49 €. Uvedené faktúry žalovaná neuhradila. Pokusom o pokonávku zo dňa 24.4.2017 a následne výzvou zo dňa 20.9.2018 žalobca vyzval žalovanú k zaplateniu dlhu 363,73 € predstavujúceho vyššie uvedené čiastkové nároky (nárok na zaplatenie poskytnutých služieb vo výške 62,93 €, na zaplatenie splátok kúpnej ceny za dva mobilné telefóny vo výške 160,80 € a 48 € a zmluvnej pokuty vo výške 92 €). Lehotu na úhradu určil prvýkrát (v pokuse o pokonávku) do 3.6.2017. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala ani len čiastočnou úhradou.

8. Vzhľadom k dátumu vzniku zmluvného vzťahu súd na vec aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinných k tomuto dátumu (9.12.2016).

9. Podľa ust. § 51 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu, alebo účelu tohto zákona.

Podľa ust. § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa ust. § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 44 ods. 1 z. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) z. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) z. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10. Na základe výsledkov dokazovania, vychádzajúc z listinných dôkazov, mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol platne uzavretím zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 9.12.2016 záväzkový vzťah, v ktorom sa žalobca zaviazal poskytovať žalovanej služby spojené s užívaním verejnej mobilnej siete, pričom na strane žalovanej záväzok spočíval v povinnosti uhrádzať za poskytnuté služby cenu. Nakoľko žalovaná nezaplatila za telekomunikačné služby poskytnuté žalobcom za zúčtovacie obdobie od 12/2016 - 2/2017 sumu spolu vo výške 62,93 €, porušila dojednané zmluvné podmienky. Súd v tejto časti vyhodnotil žalobu ako dôvodnú, pretože žalobca ňou uplatnil nárok na zaplatenie ceny za skutočne poskytnuté služby žalovanej v zmysle zmluvy, keď v tomto rozsahu považoval nárok žalobcu za preukázaný listinnými dôkazmi (faktúrami), pričom súd zároveň poukazuje na to, že žalovaná tieto skutočnosti ani nesporeovala.

11. Žalobca uplatnil i nárok na zaplatenie neuhradených splátok kúpnej ceny mobilných zariadení predaných žalovanej na základe ďalších, vyššie špecifikovaných, platných právnych úkonov, spolu vo výške 208,80 €. Za mobilné zariadenie Huawei P9 Lite gold 160,80 € titulom neuhradeného zvyšku kúpnej ceny, ktorú mala žalovaná povolenú splácať po dobu viazanosti 24 mesiacov po 27,10 € a za mobilné Huawei Color Band A1 Blue vo výške 48 € titulom neuhradeného zvyšku kúpnej ceny, ktorú mala žalovaná povolenú splácať po dobu viazanosti 24 mesiacov po 2 €. Ani túto časť nároku žalovaná

nesporovala. Netvrdila, že by niektoré zo splátok už uhradila. Aj v tejto časti súd vyhodnotil žalobu za dôvodnú a vyhovel jej.

12. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 92 € titulom zmluvnej pokuty z dôvodu, že žalovaná porušila zmluvnú povinnosť riadne a včas zaplatiť cenu poskytnutých služieb, súd poukazuje na nasledovné. Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky zmluvnej pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky zmluvnej pokuty je zásadne vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednania. Tak Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník, nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute so všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, t. j. i o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi. Výška zmluvnej pokuty musí spĺňať aj kritérium primeranosti (§ 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka). Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Sankcia (zmluvná pokuta) musí však byť primeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti, najmä vo vzťahu k dôsledkom, aké toto porušenie má pre dodávateľa. Týmto dôsledkom musí byť primeraná zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu peňažnej náhrady pre dodávateľa za riziko, ktoré znáša v dôsledku nesplnenia povinnosti.

13. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (por. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

14. Ústavný súd SR (vo svojom uznesení z 24.2.2011, IV. ÚS 55/2011-19) uviedol: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória i prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa priechi dobrým mravom.“

15. V prejednávanej veci je podľa názoru súdu nepochybné, že zmluva o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku z pohľadu právnej kvalifikácie je spotrebiteľskou zmluvou podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Z obsahu zmluvy a dodatku uzavretých medzi stranami vyplýva, že ich text bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a dodatku sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný mobilný telefón, resp. koncové zariadenie, účastnícky program a služby. Žalobca poskytol žalovanej služby v rámci jeho podnikateľskej činnosti, zatiaľ čo žalovaná pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Žalovaná ako spotrebiteľka mala zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporne nemohla ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve a v dodatku preto nemožno považovať za individuálne dojednané. Žalovaná ako spotrebiteľ teda nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohla iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo prijať, a teda sa podrobiť i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté, je na žalobcovi ako dodávateľovi, žalobca dôkazné bremeno neunesol. Preto bolo nevyhnutným v súlade s § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku za individuálne dojednanú nepovažovať.

16. Podľa ust. § 44 ods. 4 veta druhá z. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

Podľa ust. § 44 ods. 9 z. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účastník môže vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

17. Obsahom dojednania o zmluvnej pokute je to, že právo na zmluvnú pokutu vzniká samotným porušením povinnosti v okamihu jej porušenia, pričom nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany dodávateľa. Porušením povinnosti je porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom (žalobcom) po celú dobu viazanosti bez prerušenia. Výška zmluvnej pokuty bola v dodatku k zmluve stanovená vo výške 92 € s tým, že predstavuje hodnotu benefitu - rozdielu medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilného telefónu bez zľavy a kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik (žalobca) mobilný telefón účastníkovi (žalovanej) predal. Zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

18. Zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností žalovaným ako spotrebiteľom je zároveň neprimerane vysoká, v dôsledku čoho je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je absolútne neplatná. Neprimerané je dojednanie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti spotrebiteľa zaplatiť za poskytnuté služby, ktoré nie je závislé od výšky dlžnej sumy, ale len od uplynutia doby viazanosti. Za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti dohodol žalobca zmluvnú pokutu vo výške, ktorá zohľadňuje len dobu od uzavretia dodatku a nie výšku neuhradených služieb a v tomto dojednaní sa tiež prejavuje neprimeranosť takto dohodnutej sankcie. Dojednanie o zmluvnej pokute je neprimerané tiež z toho dôvodu, že dojednaná zmluvná pokuta patrí dodávateľovi aj v prípade, že vôbec nedôjde k ukončeniu zmluvy. Porušením záväzku viazanosti v zmysle týchto dodatkov je aj porušenie povinnosti neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty priamo odporuje ust. § 44 ods. 4 veta druhá z. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách platného a účinného v rozhodnom období a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa - žalovaného. Podľa názoru súdu ide o dojednanie, ktoré obmedzuje žalovanú na jej právach, ktoré jej vyplývajú priamo zo zákona o elektronických komunikáciách. Nárok na zmluvnú pokutu okrem prípadu porušenia povinností na strane účastníka - žalovanej tým, že včas a riadne neuhradí svoj splatný záväzok voči žalobcovi, je dojednaný aj pre prípad ukončenia zmluvného vzťahu zo strany žalobcu formou výpovede počas doby viazanosti, pre prípad zmeny poskytovateľa telekomunikačných služieb, čím zo strany žalobcu dochádza k značnému zásahu do práv spotrebiteľa, nakoľko uplatnenie týchto zákonných práv zo strany žalovanej je sankcionované zo strany žalobcu zmluvnou pokutou. Uvedené ustanovenie bez ohľadu na to, že žalovaná sa v dodatku k zmluve zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovanej zmluvnou pokutou za porušenie povinnosti neuskutočniť žiaden úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, resp. dodatku, nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú a spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 44 ods. 9 z. č. 351/2011 Z. z. umožňuje účastníkovi vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu. Zmluva o poskytovaní verejných služieb má charakter zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú. Nič na tom nemení ani žalovanou prevzatý záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Využitie zákonom danej možnosti ukončenia zmluvy nepredstavuje porušenie povinnosti, za ktoré bolo možné požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty.

19. Zmluvné podmienky dojednané v spotrebiteľských zmluvách medzi žalobcom a žalovanou o zmluvnej pokute spôsobujú z uvedených dôvodov značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa, v dôsledku čoho ide o neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) OZ, ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné a pre spotrebiteľa, teda žalovanú nie sú záväzné. Súd podotýka, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy,

a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že pre prípad porušenia povinností mobilného operátora ako dodávateľa (poskytovateľa) nie je v dodatku vôbec dojednaný prípadný nárok žalovaného ako spotrebiteľa na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom.

20. Súd pri rozhodovaní vychádzal aj z aktuálneho rozhodnutia odvolacieho súdu v Žiline 5Co/12/2019 zo dňa 23.7.2019, ktorý v totožnej veci dospel k nasledovným záverom: Zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute súd nepovažuje za individuálne, s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a článku 3 ods. 2 Smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach. Súd vychádzal z toho, že predmetná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bez najmenších pochybností nebola so žalovanou individuálne dojednaná, čo vyplýva už len zo samotnej skutočnosti, že v prípade uvedenej zmluvy a dodatku k nej išlo o formulárový návrh bez možnosti vylúčenia tejto zmluvnej podmienky. V zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka sa za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom. V súvislosti s implementáciou smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách však treba dôsledne odlišovať problematiku a inštitút ochrany spotrebiteľa, ktorý sa vzťahuje na akýkoľvek zmluvný vzťah (zmluvu), ktorý sa uzavrie medzi spotrebiteľom a dodávateľom, od osobitného druhu spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa spravidla uzaviera tak, že obsahuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť. Uvedená smernica za spotrebiteľskú zmluvu považuje iba takú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Ustanovenia § 52 a nasl. sa vzťahujú práve na tento druh zmlúv. Ide o osobitnú ochranu v rámci ochrany spotrebiteľa. Zákon v § 53 vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, pričom rozlišuje, či boli individuálne dohodnuté, alebo nie. Pre spotrebiteľskú zmluvu vymedzenú v tomto ustanovení sú dôležité tie podmienky, s ktorými sa sice spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, ale nemohol ich ovplyvniť. Za neprijateľné podmienky sa však považujú aj tie, s ktorými sa spotrebiteľ nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. a)). Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprijateľnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Preto treba aspoň rámcovo vymedziť, ktoré, resp. aké podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa považujú za neprijateľné, pričom dôsledkom je to, že sú zo zákona neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality. V zmysle platnej právnej úpravy spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by zmluva obsahovala ustanovenia spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach, ale v neprospech dodávateľa, takáto podmienka by v zmysle tejto právnej úpravy nebola neplatná. Za značnú nerovnováhu treba vždy považovať také právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, ktorými sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, resp. nápravy už prijatého plnenia (vrátane uplatnenia nárokov vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady, omeškanie či škodu), alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa vzťahuje iba na tie spotrebiteľské zmluvy, pri uzavieraní ktorých spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah, teda ktoré sú vopred pripravené, naformulované. Pri iných spotrebiteľských zmluvách, kde sa dojednávajú podmienky individuálne, sa ich neprijateľnosti nemožno dovoľávať. Zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a čl. 3 ods. 2 smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že žalovaná ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohla iba zmluvu o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Preto bolo nevyhnutným v súlade s ustanovením § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Vo vzťahu k týmto záverom súd považuje za potrebné poukázať i na ustanovenie článku 2 ods. 2 základných zásad CSP, a to na potrebu dodržiavania zásady právnej istoty.

21. Ak teda odvodzuje žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá nebola individuálne dohodnutá, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa, t.j. zo zmluvnej podmienky, ktorá je z uvedených dôvodov

neplatná, nemožno žalobcovi priznať plnenie z takejto neplatne dojednanej zmluvnej podmienky, a preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

22. Vo vzťahu k priznanej časti nároku súd poukazuje na to, že keďže sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania v súlade s § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Súd žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy, počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku (3.6.2017), teda od 4.6.2017 do zaplatenia. V danom prípade nebolo doručenie pokusu o pokonávku žalovanej preukázané. Je však zrejmé, a musí si byť toho vedomá aj žalovaná, že do omeškania sa dostala už dňom nasledujúcim po splatnosti jednotlivých faktúr. Súd však nemohol žalobcovi priznať úrok od splatnosti jednotlivých faktúr, nakoľko by tým prekročil výšku uplatneného nároku. Súd je viazaný petitom a predmetom sporu v ňom vyjadreným. Napokon, možno v týchto súvislostiach tiež skonštatovať, že žalovaná doručenie pokusu o pokonávku nesporevala.

23. O trovách tohto sporového konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., teda podľa úspešnosti v spore. V danom prípade sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 363,73 € (100 %), súd za dôvodný vyhodnotil nárok na zaplatenie 271,73 € (74,71 % - v tomto rozsahu bol úspešný žalobca). Úspech žalovanej predstavuje 25,29 % (100 - 74,71). Preto čistý úspech žalobcu predstavuje 49,42 % (74,71 - 25,29). V tomto rozsahu má žalobca voči žalovanej právo na náhradu trov, ktoré mu v tomto spore vznikli. O výške tejto náhrady súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, v súlade s § 262 ods. 2 C. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.